

Johtoryhmän kokous

MUISTIO 5/2022

Aika: perjantai 26.08.2022 klo 14.00-16.00***Paikka: Teams -kokous*****Osallistujat:****Jäsen:**

Jussi Salminen Soite, pj. X
Erkki Penttinen, Pohjanmaan hykyX, vpj.
Tiia Krooks, Pohjanmaan hyky X

Aila-Leena Matthies, Jyväskylän yliopiston
Kokkolan yliopistokeskus Chydenius X
Pirjo Forss-Pennanen, Centria Ammattikorkeakoulu
Tarja Oikarinen-Nybacka, Soite
Päivi Saukko, Seinäjoen kaupunki (este)
(este)
Tytti Luoto, Seinäjoen kaupunki, TulSote /(este)
perusturva
Varpu Rajaniemi, Pohjanmaan liitto, klo 15.00 alk.X
Jaakko Hallila, Seinäjoen
Ammattikorkeakoulu X
Arto Rautajoki, SONet BOTNIA,
esittelijä/siht. X

Pysyvät kutsutut asiantuntijat

Tuula Jäntti, Vaasan seudun yhdistykset ry (este)
Sirpa Nevasaari, SILTA yhteisöklubi, Kosti ry (este)
Liisa Länsipuro, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Perusterveydenhuollon ja terveyden
edistämisen yksikkö Aksila(este)
Riitta Vatanen, Seinäjoen järjestöalo (este)

ASIAT:**1 § Kokouksen avaus: ja läsnäolijoiden toteaminen****Päätösesitys (AR):****Varajäsen**

Tanja Witick, Soite
Jukka Kentala, Vaasa(?)
Carola Linden, Pietarsaaren
kuntayhtymä
Marja Paananen, Soite X
Anneli Saarinen, Seinäjoen kaupunki, TulSote
Sirpa Tuomela-Jaskari, Järvi-Pohjanmaan
Riku Niemistö, Vaasan ammattikorkeakoulu

Johtoryhmän puheenjohtaja Jussi Salminen avaa kokouksen, toteaa läsnäolijat ja kokouksen päätösvaltaisuuden.

Päätös:

Johtoryhmän pj. Jussi Salminen avasi kokouksen, todettiin läsnäolijat ja kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2§ Esityslistan hyväksyminen

Esityslista on liitteenä. (liite 2)

Päätösesitys (AR):

Johtoryhmä hyväksyy esityslistan.

Päätös: Johtoryhmä hyväksyi esityksen.

3 § Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Päätösesitys (AR):

Johtoryhmä hyväksyy kokouksensa 4/2022 muistion (liite 1, toimitetaan kokoukseen mennessä erikseen) .

Päätös:

Johtoryhmä hyväksyi esityksen.

4 § Sosiaalialan osaamiskeskukset ja soten TKKI-sääntely

Lain sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta termimuutos kunnista hyvinvointialueiksi on päivitetty eli hyvinvointialueet on lisätty kuntien tilalle sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan 1§:ssä sekä toiminnan tarkoitukseen että osaamiskeskuksen muodostajiksi. Tämän, eduskunnan jo hyväksymän lakimuutoksen myötä hyvinvointialueiden tulisi ymmärtää mahdollisuutensa saada sosiaalialan osaamiskeskuksista tukea alueelleen. Hyvinvointialueet tulevat jo hyväksytyssä lakimuutoksessa merkittäväksi sosiaalialan osaamiskeskusten taustatoimijaksi ja lain tukemana ”hyvinvointialueet voivat käyttää myös ääntään sosiaalialan osaamiskeskusyhteistyössä”.

Sosiaalialan osaamiskeskustoimintaa on tarkoitus vahvistaa sote-uudistukseen liittyvässä YTA-asetusvalmistelussa:

YTA-sopimusasetuksella vahvistetaan, että sosiaalialan osaamiskeskuksen roolit ja tehtävät on sovittava osana integroitua TKKI-kokonaisuutta (hyvinvointialue/yhteistyöaluetasolla)

Lisäksi hyvinvointialueen strategiaan tavoitteisiin vahvistetaan

sosiaalialan kehittämistä osana YTA TKKI strategista suunnitelmaa

sosiaalialan kehittämistä osana tiedolla johtamisen, näyttöön perustuvan toiminnan ja osaamisen johtamisen tukirakennetta ja osaamiskeskusten roolia näissä

Sosiaalialan kehittämisen ja osaamiskeskusten rooli määritellään eri tasoilla (suosituksellisesti YTA-koordinaatio ja erityistason kehittäminen, hyvinvointialueen toimintapolitiikka/organisointi ja toimintayksikköjen koordinointi)

Päätösesitys (AR):

Johtoryhmä merkitsee lain sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta päivityksen ja soten keskeiset lähiajan TKKI-sääntelyn tarkennukset tiedoksi.

Päätös:

Johtoryhmä hyväksyi esityksen.

5 § Syksyllä 2022 valtakunnallisesta valmistelusta: Johtopäätökset TKKI-etenemiseen ja sosiaalialan osaamiskeskusten tehtävien ja roolin vahvistamiseen siinä

Sote-uudistuksen YTA-asetusvalmistelu käynnistyy ja siinä yhteydessä on tärkeää, että sosiaalihuollon TKKI-toimintaa vahvistetaan sote-uudistuksen myötä ja sen systemaattisen etenemisen tueksi – koko maassa. **Liite 3**

Sosiaalialan osaamiskeskusselvitys

Vahvistaa jo olemassa olevaa näkemystä, että sosiaalialan osaamiskeskusrakenne on tärkeää sillata uuteen palvelujärjestelmään.

Useilta osin vahvistaa aiempia käsityksiä toiminnan haasteista/ ja mahdollisuuksista / merkityksestä

Nivoutuu hyvin yhteen myös korkeakoulujen rehtorineuvoston, SOSNetin ja sosiaalialan osaamiskeskusverkostojen lausunnon kanssa.

Päätösesitys (AR): Johtoryhmä merkitsee tiedoksi tärkeimmät johtopäätökset TKKI-etenemiseen ja sosiaalialan osaamiskeskusten tehtävien ja roolin vahvistumiseen siinä.

Päätös:

Johtoryhmä hyväksyi esityksen.

6§ SONet BOTNIA:n integroituminen hyvinvointialueiden toimintaan, tilannekatsaus SONet BOTNIA:n alueella ja keskustelua

SONet BOTNIA on lakisääteinen sosiaalialan osaamiskeskus (1230/2001), joka toimii sopimus- ja verkosto-organisaationa Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymässä (Pohjanmaan hyvinvointialue), Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvuelukuntayhtymässä (Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue) sekä Etelä-Pohjanmaalla (Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue 1.1.2023 alkaen) sekä Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy:ssä, joka toimii SONet BOTNIA:n perussopimusosapuolten yhteisestä sopimuksesta SONet BOTNIA:n juridisena henkilönä.

SONet BOTNIA:n johtoryhmässä on keskusteltu ja valmisteltu pitkään SONet BOTNIA:n sopimusorganisaation uudistamista hyvinvointialuepohjaiseksi (3) sosiaalialan osaamiskeskukseksi, joka hyvinvointialueiden päätösten ja linjausten mukaisesti toimii tarvittaessa myös yhteistyöalueyhteistyössä.

Kun hyvinvointialueet ja sosiaalialan osaamiskeskukset tiivistävät yhteistyötään, nykyinen SONet BOTNIA:n hallinnollinen organisoitumisrakenne on jäämässä päällekkäiseksi tai irralliseksi, jopa neutraalia toimintaa haittaavaksi (neutraalin toiminnan mahdollistava hallinnollinen organisoituminen Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy:n yhteyteen on nähty pitkään SONet BOTNIA:n vahvuudeksi). Viime vuosina on nähty tarve virtaviivaistaa SONet BOTNIA-rakennetta.

Kun jatkossa hyvinvointialueilla valmistellaan TKIO-toiminnassa hyvinvointialueen strategian mukaisia eri teemojen ja substanssien kehittämishankkeita, on sosiaalialan osaamiskeskus keskeisesti mukana valmistelutyössä. Tällöin ei voi olla sidoksia hyvinvointialueen organisaation ulkopuolisiin organisaatioihin, vaan on kyettävä neutraalisti muodostamaan hankeconsortioita ja kehittämishankkeita hyvinvointialueiden tarpeista, tavoitteista ja strategioista käsin.

Johtoryhmän keskusteluissa on yhteisesti rakentunut näkemys siitä, että sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA:lle muodostettaisiin jatkossa hyvinvointialueuudistuksen mukainen hallinnollinen kotipesä sovitun hyvinvointialueen yhteyteen. Esillä ovat olleet Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue ja toisena vaihtoehtona Pohjanmaan hyvinvointialue.

Aikataulullisena tavoitteena on keskusteltu, että SONet BOTNIA voisi hallinnollisesti organisoida sopimuksellisesti osaksi Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kehityspalvelujen rakennetta 1.1.2023 alkaen. Tämä vaatii neuvotteluja yhteisen kokonaisuuden toimivuuden ja yhteisten tavoitteiden varmistamisesta siirron yhteydessä, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön päivittämistä SONet BOTNIAa koskevilla kirjauksilla, henkilöstön siirroista, tiloista, taloudesta, hankkeista ja työvälineistä sopimista. Tilannetta helpottaa se, että SONet BOTNIA:n Etelä-Pohjanmaan ohjausryhmä on jo vuosia sitten linjannut, että kaikki SONet BOTNIA:n uudet kehittämishankkeet valmistellaan pääsääntöisesti hyvinvointialuevalmistelua tukeviksi ja ne tulevat hyvinvointialueiden hallinnoitaviksi. Sama suuntaus on ollut myös muissa maakunnissa.

Tavoitteena on ollut lakisääteisen sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan, sosiaalihuollon ja sosiaalityön kehittämisen integroituminen tasavertaisesti erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon kehittämistoiminnan rinnalle kunkin hyvinvointialueen kehittämissyksikön rakenteeseen.

Lisäksi on keskusteltu tarpeesta saattaa korkeakouluyhteistyö samalle viivalle, keskenään tasavertaisiksi toimijoiksi SONet BOTNIA:n kolmen maakunnan alueen kattavassa kokonaisuudessa. Tältä pohjalta integroitumisesta hyvinvointialueisiin johtoryhmä on osallistunut neuvotteluihin yhteistyössä SONet BOTNIA:n, SeAMK Oy:n, Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan hyvinvointialueiden kanssa vuosina 2021-2022.

Stm:n toimeksiannosta NHG:n tekemän sosiaalialan osaamiskeskusselvityksen tulokset vahvistavat osaltaan näkemystä siitä, että sosiaalialan osaamiskeskusrakenne on perusteltua siirtää osaksi uutta palvelujärjestelmän rakennetta.

SONet BOTNIA:n johtoryhmä on keskusteluissaan SONet BOTNIA:n tulevaisuudesta linjannut, että SONet BOTNIA:n halutaan jatkavan toimintaansa hyvinvointialueuudistuksessa, tarvittaessa hyvinvointialueen päätösten ja linjausten pohjalta sopimus pohjaisesti myös yhteistyöalueilla sekä integroituvan kullakin hyvinvointialueella osaksi hyvinvointialueen kehityspalvelujen rakennetta ja toimintaa.

Monet sosiaalialan osaamiskeskukset ovat jo tehneet päätöksiä uudesta hallinnollisesta organisoitumisestaan hyvinvointialueyhteyteen uudistuksessa. Hallinnollisia organisoitumisia on päätetty siirtää hyvinvointialueyhteyteen, osakeyhtiöiden osalta on tehty omistusjärjestelyjä, joilla

osakkeiden enemmistöomistus siirtyy hyvinvointialueille jne. Joillakin hyvinvointialueilla sosiaalialan osaamiskeskusten päätöksiä integroitumisesta hyvinvointialueisiin on hidastanut se, että ei ole vielä tasavertaisesti rakentuneita SOTE-TKIO-rakenteita, mihin integroitua tai hyvinvointialueet eivät ole vielä sopineet keskenään sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan järjestämisestä hyvinvointialueiden yhteistyönä.

Tällä hetkellä Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä (Pohjanmaan hyvinvointialue), Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvaelukuntayhtymä (Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue) ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue ovat hyväksyneet SONet BOTNIA:n perussopimuksen.

Pohjanmaalla SONet BOTNIA:n integroituminen etenee hyvinvointialuekuntayhtymän strategia ja yhdyspinnat - tulosalueella. Siihen kuuluvat strategisen johtamisen yksikkö, TKI-yksikkö , hanketoimisto ja viestintä. SONet BOTNIA on sijoittunut strategia- ja yhdyspinnat tulosalueen alaiseen TKI-yksikköön. Hyvinvointialueen TKI-strategia on vasta laadittu. SONet BOTNIA on osallistunut tähän työhön ja on strategian toteuttamisessa mukana. Jatkossa TKI-strategian toteutuksessa olennaista on korkeakouluysteistyö, jossa Pohjanmaalla on useita toimijoita ja yhteistyö tiivistyy Länsi-Suomen alueella. Myös sosiaalialan osaamiskeskusyhteistyö tiivistyy.

SONet BOTNIA sekä tuo että saa tässä yhteistyössä ja yhteistyö tiivistyy etenkin oman hyvinvointialueen kanssa. Sen verkostot ja yksiköt ovat helpommin saavutettavissa sosiaalialan osaamiskeskustoiminnassa puolin ja toisin. SONet BOTNIA voi luontevasti tuoda verkostonsa hyvinvointialuekuntayhtymän yhteyteen esimerkiksi tulevilla hankehakuprosesseissa alkavana syksynä. Toiminta SONet BOTNIA:n kannalta tärkeissä yksiköissä muotoutuu ja uudistuu jo puolen vuoden päästä.

Keski-Pohjanmaalla SONet BOTNIA on integroitunut keskeisesti Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen TKIO-rakenteeseen. SONet BOTNIA:n kehittämispäällikkö jatkaa vuoden 2023 alusta lähtien TKIO ja osallisuus-vastuualueella. Työtehtävät liittyvät sote-palvelujen kehittämistoimintaan ja sosiaalihuollon huomioon ottamiseen palveluintegraation kehittämisessä. Viime aikoina tehtävät ovat painottuneet uuden TKIO-toimintamallin valmisteluun sekä sote-uudistukseen liittyvien hankkeiden valmisteluun, koordinaatioon sekä seuranta- , arviointi- ja raportointitehtäviin hyvinvointialueen omissa ja yhteistyöaluetason sekä sosiaalialan osaamiskeskusten koordinoimissa yhteishankkeissa. Hyvinvointialueen uudessa TKIO-toimintamallissa SONet BOTNIA:n kehittämispäällikkö toimii läheisesti yhteistyössä TKIO-johtoryhmän ja TKIO-tiimin toiminnoissa.

Hanketoiminnan koordinoijana SONet BOTNIA:n ja Soiten kehittämispäällikkö on koordinoitunut Soiten myöntämien hankerahoitusten valmistelun alueen TKIO-toimijoiden hakiessa Soitelta suositusta, lausuntoa tai kuntarahoitusta hyvinvointialueen kattaviin sote-alan kehittämishankkeisiin, joihin Soiten budjetissa on varattu määräraha. Valmistelutehtävässä on tärkeä toimia hyvinvointialueen strategiasta käsin johdettujen linjausten mukaisesti ja päätösvalmistelu johtoryhmälle ja edelleen aluehallitukselle on voitava tehdä riippumattomassa asemassa suhteessa kaikkiin hakijana oleviin TKIO-toimijoihin, kuten koulutus- ja tutkimusorganisaatiot, järjestöt ja yritykset.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue tulee SONet BOTNIA:n perussopimusosapuoleksi 1.1.2023 alkaen.

Toiminnallisesti SONet BOTNIA on integroitunut Etelä-Pohjanmaalla hyvinvointialueen strategiseen ja hanketoiminnan valmisteluun eri substanssialueilla mm. aikuisten palvelut, lasten, nuorten ja perheiden palvelut ml. lastensuojelun monialainen ja vaativan erityistason palvelujen ja TKIO-

toiminnan kehittäminen. SONet BOTNIA:n kehitysjohtaja on hyvinvointialueen TKIO-johtoryhmän jäsen. Hallinnollisen kotipesän siirron osalta neuvottelut ovat olleet pysähdyksissä valmistelun työruuhkan vuoksi ja on odotettu mm. tietoa mahdollisista lainsäädäntömuutoksista ja osaamiskeskusselvityksen julkistamista.

Lakiin sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta (1230/2001) on tehty tarvittavat päivitykset, joiden mukaisesti hyvinvointialueet ovat tulleet kuntien tilalle sekä lain sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta tarkoitukseen että osaamiskeskuksen muodostavien tahojen kokoonpanoon. Eduskunta on hyväksynyt muutokset ja ne tulevat voimaan 1.1.2023 alkaen. Syksyllä 2022 on odotettavissa sosiaalialan osaamiskeskustoiminnan huomioon ottamista vahvistavia kirjauksia YTA-asetuksen valmisteluun. Hyvinvointi- ja yhteistyöalueiden ohjauksessa vahvistetaan sosiaalialan osaamiskeskusten huomioon ottamista hyvinvointialue- ja yhteistyöaluetoinnissa mm. strategisessa suunnitelmassa.

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluehallitus on hyväksynyt lisäksi yhdyspintasopimuksen, jonka mukaisesti Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue ”käyttää SONet BOTNIAa asiantuntijaorganisaationa oman toimintansa kehittämiseen SONet BOTNIA:n perussopimuksen mukaisesti”. SONet BOTNIA osallistuu tämän sopimuksen perusteella Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaalipalveluiden, sosiaalityön ja sote-integroitujen palvelujen tutkimus-, kehittämis-, innovaatiotoiminnan ja osaamisen kehittämiseen resurssiensa tai hyvinvointialueiden kanssa sovitun rahoituksen puitteissa lakisääteisten perustehtäviensä mukaisesti. SONet BOTNIA:n tulisi rakentua myös Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella tasa-vertaiseksi osaksi hyvinvointialueen kehityspalvelujen rakennetta. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen hyväksymä yhdyspintasopimus toimii siirtymäajan järjestelynä, jolloin SONet BOTNIA toimii hallinnollisesti Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy:n yhteydessä.

Päätösesitys (AR): Johtoryhmä esittää SONet BOTNIA:n perussopimusosapuolille, että

- a) sopimusosapuolet sitoutuvat syksyllä 2022 neuvottelemaan ja tiivistämään yhteistyötä SONet BOTNIA:n integroitumisesta hyvinvointialueiden toimintaan Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueilla
- b) jatkavat neuvotteluja syksyllä 2022 Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa SONet BOTNIA:n hallinnollisen kotipesän siirrosta Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle, päättävät yhdessä tarvittavasta siirtymäajasta ja yhteistyöstä SONet BOTNIA:n juridisen tahon kanssa.

Päätös:

Johtoryhmä päätti esittää SeAMK Oy:n hallitukselle, että se käynnistäisi yhteistyössä SONet BOTNIA:n ja sen perussopimusosapuolten kanssa neuvottelut SONet BOTNIA:n integroitumisesta hyvinvointialueiden toimintaan ja yhteistyön tiivistämisestä. Johtoryhmä piti mahdollisena hallinnollisen kotipesän siirron aikatauluna 1.1.2023 mennessä, tosin hankkeiden siirtyminen hyvinvointialueen kokonaisuuteen ja sen vaatimat päätökset ja aikataulu on tarpeen selvittää erikseen.

7 § SONet BOTNIA:n toimintasäännön tarkistaminen hyvinvointialueaikaan

.

SONet BOTNIAn toimintasääntö (liite 4) on päivitetty nyt toisen kerran. Edellinen päivitys oli SeAMKin osakeyhtiöksi muuttamisen yhteydessä 2014. Tällä kertaa tarkennukset liittyvät hyvinvointialueuudistukseen 1.1.2023 alkaen sekä sopimusosapuolten muutoksiin.

SONet BOTNIAn perussopimukseen on tehty useita liitteitä, kun sopimusosapuolet ovat vaihtuneet. Perussopimuskokonaisuus on jo nyt tämän vuoksi sekava. SeAMK Oy:n hallintojohtaja Johanna Säilä-Jokinen ehdottaa, että perussopimuksen muuttamisen sijaan osapuolet voivat sopia toimintasäännön muuttamisesta, minkä yhteydessä kuitenkin selvyiden vuoksi kirjallisesti todetaan, että johtoryhmän kokoonpanosta määrätään SONet BOTNIAn perussopimuksessa, mutta koska SONet BOTNIAn tuleva hallinnollinen organisoituminen on hyvinvointialueuudistuksen muodostamisen vuoksi auki, SONet BOTNIAn johtoryhmän kokoonpanoa muutetaan sopimusosapuolten yhteisesti sopimalla tavalla ja muutos kirjoitetaan SONet BOTNIAn toimintasääntöön. Tällä tavalla ei jää jälkipolville ihmetystä siinä, että toimintasääntö ja perussopimus ovat ristiriidassa.

Päätösesitys (AR): Johtoryhmä kommentoi toimintasääntöluonnoksen ja esittää päivitetyn toimintasäännön SONet BOTNIAn perussopimusosapuolten hyväksyttäväksi. Kun perussopimusosapuolet ovat hyväksyneet toimintasäännön, se toimitetaan SeAMK Oy:n hallituksen vahvistettavaksi

Päätös: Johtoryhmä päätti lähettää SONet BOTNIAn toimintasääntöluonnoksen perussopimusosapuolille kommentoitavaksi 30.9.2022 mennessä.

8 § SONet BOTNIAn 20-vuotisjuhla 30.9 klo 12.00 Seinäjokisalissa

Kehitysjohtaja kertoo juhlan valmistelutilanteesta kokouksessa.

Päätösesitys (AR): Johtoryhmä merkitsee 20-vuotisjuhlan valmistelutilanteen tiedoksi.

Päätös: Johtoryhmä merkitsi 20-vuotisjuhlan valmistelutilanteen tiedoksi.

9§. Sosiaalityön yliopistotasaisen käytäntötutkimuksen kevään 2022 valtion tutkimusrahoituksen tulokset SONet BOTNIAn näkökulmasta ja ajankohtaisista sosiaalityön VTR-hankkeista

Kehitysjohtaja kertoo katsauksen sosiaalityön valtion tutkimusrahoituksen haun tuloksista kokouksessa.

Päätösesitys (AR): Johtoryhmä merkitsee tilannekatsauksen tutkimusrahoitushaun tuloksista tiedoksi.

Päätös: Johtoryhmä merkitsi tilannekatsauksen tutkimusrahoitushaun tuloksista tiedoksi. Kymmenen sosiaalityön käytäntötutkimuksen hanketta sai rahoituksen. SONet BOTNIA sai valtion tutkimusrahoitusta vuosille 2023-2024 Tampereen korkeakoulusäätiön hallinnoimassa Aisapa-tutkimushankkeessa, jossa tutkitaan aikuissosiaalityön paikkaa ja saavutettavuutta kolmella hyvinvointialueella: Etelä-Pohjanmaalla, Pirkanmaalla ja Kanta-Hämeessä. Hankkeen tutkimus toteutetaan Tampereen yliopiston ja sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIAn ja Pikassoksen yhteistyönä. Hanke on päänavaus hyvinvointialuetutkimukselle sosiaalityön VTR-rahoituksessa.

10§ Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintoviraston valvontapäätös: SONet BOTNIA:n sosiaaliasiamiehen riittävät resurssit

Länsi- ja Sisä-Suomen Aluehallintovirasto on antanut valvontapäätöksen (liite 5) asiassa: SONet BOTNIA sosiaaliasiamiehen riittävät resurssit 1.2.2021 saapuneeseen epäkohtailmoitukseen koskien sosiaaliasiamei-toiminnan järjestämistä Etelä-Pohjanmaalla. SONet BOTNIA on antanut valvonta-asiaan 25.2.2021 päivätyn selityksen. Selitystä on täydennetty 14.6.2021. Kunnat ovat antaneet asiassa omat selvityksensä. SONet BOTNIA:n sosiaaliasiamiehen toimialueeseen kuuluu 17 Etelä-Pohjanmaan kuntaa. Toiminta-alueen väestöpohja on noin 200 000 asukasta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto ohjaa ratkaisussaan SONet BOTNIAa siten, että sosiaaliasiamei-toiminnan tulee olla riittävästi saataville asiakkaille sekä puhelimitse, kasvokkain tavaten tai muulla tavalla Etelä-Pohjanmaan kuntien alueella. Lisäksi aluehallintovirasto ohjaa ja neuvoo SONet BOTNIAa kehittämään sosiaaliasiamei-toimintaa yhdessä kuntien kanssa kuntien tarpeita vastaaviksi. Aluehallintovirasto päättää valvonnan.

Kuntien antamissa selvityksissä todetaan sosiaaliasiamei-toiminnan vastaavan kuntien tarpieta. Kunnat eivät ole saaneet yhteydenottoja liittyen sosiaaliasiamei-toiminnan tavoitettavuuteen. Vastauksissa tuodaan esiin myös halu tarvittaessa kehittää sosiaaliasiamei-toimintaa kuntien tarpeiden mukaiseksi yhdessä SONet BOTNIA:n kanssa.

Sosiaaliasiamei-toiminnan kehittymistä seurataan SONet BOTNIA:n sekä asiakaskuntien/kuntayhtymien välisessä vuosittain järjestettävässä yhteisessä neuvottelussa. Sosiaaliasiamiehen vuotuisen raportin pohjalta järjestettävässä neuvottelussa käydään läpi kuntien tarpeita ja näkemyksiä sosiaaliasiamei-toiminnan ja sosiaalipalveluiden järjestämisestä.

Saadun selvityksen mukaan puhelinajat on suunniteltu niin, etteivät ne mene päällekkäin keskussairaaloitten sosiaalityöntekijöiden puhelinajan kanssa. Lisäksi sosiaaliasiamiehen puhelimesta on käytössä takaisinsoittopalvelu, jolloin asiakas voi sanella soittopyynnön. Selvityksen mukaan soittopyyntöihin on vastattu tähän mennessä kahden arkipäivän sisällä. Lisäksi sosiaaliasiamies vastaa soittopyyntöihin, jotka ovat saapuneet tekstiviesteinä ja sähköpostitse. Selvityksen mukaan sosiaaliasiamiehen tavoitettavuus ei rajoitu pelkästään puhelinaikoihin ja sosiaaliasiamiehen saavutettavuus on hyvä. SONet BOTNIA on saadun selvitys- ja selityspyyntöjen jälkeen pohtinut tavoitettavuuden keinoja, ja on myös parantanut tiedottamista kuntiin.

Asiakastapaamisia pyritään järjestämään sosiaaliasiamiehen toimitiloissa tai muissa tiloissa. SONet BOTNIA:n periaatteena on, että sosiaaliasiamiehen palvelun tulee olla jokaiselle saavutettavaa ja vaivatonta, ja että palvelu annetaan asiakkaan toivomalla tavalla. Sijaisjärjestely on ajateltu hoitaa niin, että organisaation sisältä on järjestettynä sijaiset, laillistetut sosiaalityöntekijät. Järjestelyjen turvin sosiaaliasiamiehen poissa ollessa asiakkaiden saavutettavissa on aina asiantunteva sijainen. Erillinen määräraha on varattuna budjetista sijaisjärjestelylle. SONet BOTNIA on alkuvuodesta 2021 aloittanut sosiaaliasiamei-toiminnan.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan SONet BOTNIA:n sosiaaliasiamies ei ole riittävästi tavoitettavissa. Tehdyt muutokset eivät poista heikkoa tilannetta, jossa sosiaaliasiamies on puhelimitse tavoitettavissa vain 2,5 tuntia viikossa. Tavoitettavuudessa tulee huomioida asiakkaan näkökulma. Lisäksi tulee huomioida Etelä-Pohjanmaan laaja väestöpohja- ja alue. Täten

aluehallintovirasto ohjaa ja neuvoo, että SONet BOTNIAn tulisi harkita toisen sosiaaliasiamiehen palkkaamista. Sosiaaliasiamiestoiminnan saadun kokemuksen perusteella asiakkaiden palvelun saatavuuden ja asiakkaiden aseman ja oikeuksien arvioimisen kannalta sopivana väestöpohjana voidaan pitää noin 50 000-100 000 asukasta yhtä sosiaaliasiamiestä kohden. *Asia ei anna aihetta aluehallintoviraston taholta enempään toimenpiteisiin.*

SONet BOTNIAn sosiaaliasiamies ei ole kokenut erityistä kuormittavuutta työssään. Tällä hetkellä kunnat rahoittavat sosiaaliasiamiestoiminnan. Toiminta ei ole voittoa tavoittelevaa. Vuoden 2023 alusta järjestämisvastuu sosiaaliasiamiestoiminnasta siirtyy Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue voi halutessaan hankkia jatkossakin sosiaaliasiamiestoiminnan SONet BOTNIALta, SeAMK Oy:stä.

Päätösesitys (AR): Johtoryhmä keskustelee ja päättää valvontapäätöksen perusteella tarvittavista toimenpiteistä sekä merkitsee valvontapäätöksen tiedoksi.

Päätös: Johtoryhmä päätti kysyä Etelä-Pohjanmaan kunnilta näkemyksiä valvontapäätöksen perusteella tarvittavista toimenpiteistä, laittaa valvontapäätöksen tiedoksi kunnille ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle.

11 § Johtoryhmän syksyn 2022 kokousajankohdista sopiminen:

Päätös: SONet BOTNIAn johtoryhmä päätti kokoontua seuraavan kerran 7.10 klo 13-15 ja 25.11 klo 13-15.00.

12 § Johtoryhmän puheenjohtaja Jussi Salminen päätti kokouksen klo 16.02.

Muistion vakuudeksi,

Arto Rautajoki,
sihteeri.